БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 232 (3970). | Пайшанба, 28 ноябрь 1968 йил. | Баҳоси 2 тийин.

САНОАТЧИЛАРИМИЗ ЗАФАРИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармаси қуйидагиларни хабар қилди: Ўзбекистон саноат корхоналарининг коллективлари Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олишга интилиб ва беш йиллик учинчи йил планини муддатидан олдин бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, товар маҳсулотини реализация қилиш ва буюмларнинг кўпгина энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан 11 ойлик планни муддатидан илгари — 27 ноябрда бажардилар. (ЎзТАГ).

* * *

В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига социалистик мусобақани қизитиб юборган Тошкент область ва шаҳар саноати ходимлари, беш йилликнинг учинчи йили товар маҳсулотини реализация қилиш ва муҳим саноат буюмларини ишлаб чиқариш бўйича 11 ойлик планни муддатидан илгари — 28 ноябрда бажардилар.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ ХОДИМЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

26 ноябрда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида партия ва ҳукумат директиваларини бажарилишини назорат қилишни кучайтириш, давлат ва кооператив мулкини сақлаш учун кураш масалаларига бағишланган кенгаш бўлиб ўтди. Кенгашда республика ва область халқ контроли комитетлари, республика маъмурий органлари — олий суд, прокуратура, жамоат тартибини сақлаш министрлигининг раҳбар ходимлари иштирок этдилар.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутк сўзлади.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов, республика халқ контроли комитетининг раиси М. Турсунов қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

СССР РАССОМЛАРИНИНГ УЧИНЧИ СЪЕЗДИГА

Азиз ўртоқлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети СССР рассомлари учинчи съездининг делегатларини, совет тасвирий санъати усталарининг бутун кўп миллатли отрядини қизғин табриклайди.

Бизнинг улуғ Ватанимиз социалистик давр биринчи асрининг иккинчи ярмига қадам қўйди. Бизнинг бутун тарихимиз Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғояларининг ғолибона кучга эга эканлигидан, Советлар мамлакати танлаб олган йўл тўғри йўл эканлигидан далолат бериб турибди.

Октябрь революцияси эксплуататорлик тузумини йўқ қилиб, миллион-миллион оммани тарихий ижодга отлантирди, янги санъатга — социалистик реализм санъатига ҳаёт бағишлади. Лениннинг улуғ ғоялари, социализм ва коммунизм қуриш учун олижаноб кураш — совет рассомларини илҳомлантираётган асосий мавзу бўлиб, совет санъатининг характерини, унинг шонли традицияларини белгилаб берди. Бизнинг санъатимиз социализмнинг мислсиз маънавий бойликларини барқарор қилади. Бизнинг санъатимиз революцион эҳтирос санъати, ҳаётга актив киришиб кетаётган, миллионларнинг хоҳиш иродасини ифода қилувчи ва уларга хизмат қилувчи, буюк қайта қурувчи кучга эга бўлган санъат тариқасида шаклланди.

Совет рассомлари тинч қурилиш йилларида ҳам, урушнинг даҳшатли кунларида ҳам ҳамиша халқ билан, партия билан бирга бўлдилар. Уларнинг ижоди халқнинг орзу-тилакларини, унинг меҳнат ғалабаларини, Ватанимиз ҳимоячиларининг қаҳрамонлигини ифодаламоқда. Санъатнинг энг яхши асарлари совет кишиси характерининг кучи ва гўзаллигини очиб бермоқда, ҳаётнинг бутун ранг-баранглигини ва коммунистик истиқболни кўрсатмоқда.

Бизнинг тасвирий санъат усталаримиз социалистик идеаллардан руҳланиб, бадиий прогрессив миллий традицияларни ривожлантирмоқдалар, қардош маданиятларнинг ўзаро алоқасини мустаҳкамламоқдалар. Умумхалқ проблемалари барча иттифоқдош ва автоном республикалар санъатида ёрқин, ўзига хос тарзда ҳал қилинмоқда.

Совет рассоми ғоявий ва эстетик савияси мислсиз даражада ўсган кенг меҳнаткашлар оммаси учун ижод қилмоқда. Эндиликда совет кишиларини мазмуни жиҳатдан чуқур ва маҳорат жиҳатидан мукаммал, шаклан хилма-хил ва услуби реалистик асарларгина қондира олиши мумкин. Коммунизм қураётган халқ учун ижод қилиш ғоят шарафли иш бўлиб, зўр масъулият юклайди!

Тасвирий санъат воқеликнинг тобора хилма-хил томонларини кенг қамраб олмоқда, унинг жамиятимиз маънавий ҳаётидаги аҳамияти кучайиб бормоқда. Ҳеч шубҳа йўқки, яқин замонлар ичида рассомлик, ҳайкалтарошлик, графиканинг янги юксак бадиий асарлари пайдо бўлади.

Партия ҳозирги замон шаҳар қурилиши ва янги қишлоқлар барпо этиш проблемаларини, архитектура-бадиий жиҳатдан яхши безатилиши йўлидаги изланишларни бирлаштириш мақсадида тасвирий санъат усталари билан архитекторларнинг интилишларини қўллаб-қувватлайди. Санъатлар ҳамкорлиги инсон меҳнатини, унинг ҳаётини янада қувончли ва гўзал қилиши керак. Халқ жасорати ғояларини, давлатлар тарихининг айрим даврларидаги воқеаларни мужассамлантирувчи, қаҳрамонларнинг ишларини абадийлаштирувчи ёдгорликлар ва монументлар совет кишиларини тарбиялашда катта роль ўйнайди. Ҳар бир янги ёдгорлик ғоявий мақсади равшан, бадиий жиҳатдан оригинал бўлмоғи лозим.

Театр ва кино сингари санъатларни ривожлантиришда, телевидение, безатиш санъатининг турли шакллари олдида турган вазифаларни ҳал этишда рассомнинг тутган ўрни ва унинг аҳамияти тинмай кучайиб бормоқда. Китобларни безатиш, плакат, журнал ва газета графикаси соҳаларида ишлаётган рассомларнинг ижоди жанговар сиёсий активлик ва чуқур маъно билан тўлиб-тошмоғи керак. Қимматбаҳо миллий традицияларни авайлаб асраб ва ривожлантираётган халқ санъати усталари замонавий бадиий маданиятга бундан кейин ҳам ўз ҳиссаларини қўшмоқлари лозим.

Рассомнинг меҳнати саноат корхоналари ишида ҳам тобора кўп қўлланилмоқда. Бадиий конструкциялаш, безатиш санъати саноат маҳсулоти хилма-хил турларининг сифатини оширишга тобора кўпроқ даражада таъсир кўрсатиб туриши лозим.

Партия болалар ва ёшларни эстетик тарбиялашга, бутун халқимизда юксак бадиий диднинг шаклланишига катта аҳамият бермоқда.

КПСС Марказий Комитети ишонч билдириб айтадики, СССР Рассомлар союзи тасвирий санъат барча турлари ва жанрларининг усталарини маданий қурилишда, бутун халқимизнинг коммунизм йўлидаги курашида кун сайин тобора актив қатнашиб туриш учун сафарбар қилади!

Заводлар ва колхозларнинг, институтлар ва ҳарбий қисмларнинг коллективлари билан алоқани мустаҳкамлаш, бадиий ҳаваскорларга малакали ёрдам бериб туриш — СССР Рассомлар союзининг муҳим жамоат бурчидир.

Азиз ўртоқлар!

СССР рассомлари съезди социалистик идеология билан буржуа идеологияси ўртасидаги кураш кескинлашган бир даврда ўтмоқда. Буржуа доиралари тарихнинг капитализмдан социализм сари ҳаракатини куч билан тўхтатиш йўлидаги уринишларида мағлубиятга учрагандан кейин, эндиликда идеология соҳасидаги ҳужумларини кучайтирмоқдалар.

Буржуа идеологиясининг иридикорларига муносиб зарба бериш, унга қарши актив ҳужумкор кураш олиб бориш — барча совет зиёлилари намояндаларининг бурчидир. Совет рассоми ҳамиша ғоявий барқарор бўлиши, бизга ёт таъсирларнинг ҳар қандай кўринишларига нисбатан шафқатсиз курашмоғи лозим.

СССР Рассомлар союзи союзнинг ҳар бир аъзосини ҳамма вақт коммунистик эътиқод, жавобгарлик ҳисси, бадиий изланиш руҳида тарбия қилиши, санъат усталарини социалистик реализм позициясида жипслаштириш тўғрисида ғамхўрлик қилиши лозим.

Совет санъати тажрибаси шундан далолат бериб турибдики, айни социалистик реализм ҳаётни унинг етакчи тенденцияларини, унинг коммунизм сари ҳаракатини чуқур ва ҳаққоний тасвирлаш учун санъаткорнинг ижоди эркин ва тўла намоён бўлиши учун энг самарали имкониятлар яратиб беради. Социалистик реализм кўп миллатли совет тасвирий санъатининг ғоявий бирлигини ва ижодий хилма-хиллигини барқарор қилади.

Назарий фикр бадиий ижодни ривожлантиришда катта ўрин тутади. Санъатшунослар ва танқидчилар совет санъати процессларини чуқур анализ қилишлари, барча илғор ва талантли ҳаракатларни авайлаб қўллаб-қувватлашлари, носоғлом тенденцияларга принципиал қарши чиқишлари, совет тасвирий санъатининг партиявийлиги ҳамда халқчиллиги учун курашишлари лозим.

Азиз ўртоқлар!

Совет кишилари коммунизмнинг моддий-техника базасини қуриш йўлидаги муваффақиятларни кўпайтириш, саноат, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ва турмуш даражасини янада юксалтириш учун кураш олиб борган ҳолда Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини кутиб олмоқда. Мана шу юбилейга бутун халқимиз билан бирга мамлакатимиз рассомлари ҳам тайёргарлик кўрмоқдалар. КПСС Марказий Комитети ишонадики, тасвирий санъат барча турлари ва жанрларининг усталари ленинизм тантанасини, мамлакатимиз халқларининг қаҳрамонона ишларида улуғ ленинча ғояларнинг амалга оширилаётганлигини, замонамизнинг барча революцион жараёнига унинг таъсирини акс эттирувчи янги талантли асарлар яратадилар.

Совет санъатининг коммунистик ғоявийлиги байроғини баланд кўтариб бориш, бадиий маҳоратни тинмай такомиллаштириш — СССР Рассомлар союзининг шарафли ишидир.

КПСС Марказий Комитети Совет Иттифоқи рассомларига катта ижодий муваффақиятларга эришувларини қизғин тилайди!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг механизатори Ҳамиджон Миртурсунов тиниб-тинчимайди. Бу йил у зўр ғайрат кўрсатиб ишлади. Тонна-тонна «оқ олтин» дурдоналарини бункерлардан тўкди. Эндиликда у ўзи раҳбарлик қилаётган звенодаги майдонни тезроқ шудгор қилиш иштиёқида. Суратда: ўртоқ Ҳ. Миртурсунов.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ОКТЯБРЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Олмалиқда янги бунёд этилаётган химия заводи келгусида республикамиз пахтачилигини ривожлантиришга улкан ҳисса қўшади. Республика партия ва ҳукумати химия гигантини 1969 йилнинг тўртинчи кварталида фойдаланишга топшириш тўғрисида қарор қабул қилди. Шу кунларда қурилиш участкасида бўлсангиз, қизғин иш устидан чиқасиз. Монтажчилар, пайвандчилар ва бошқа юзлаб қурувчилар объектни тез ва соз қуриб битказиш учун мусобақани кучайтириб юборганлар. Суратда: ана шу зарбдор қурилиш участкасида фидокорона меҳнат қилаётган азаматларни кўриб турибсиз. Прораб ўртоқ А. Карпов (ўртада) қурувчиларни янги участка лойиҳаси билан таништирмоқда.

А. Тўраев фотоси.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 27 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунда	Мавсум бошидан бери	Районлар	Бир кунда	Мавсум бошидан бери
Бўка	0,11	103,46	Бекобод	0,12	93,02
Юқори Чирчиқ	—	102,83	Янгийўл	0,17	88,65
Оққўрғон	—	101,17	Оржоникидзе	0,44	82,80
Ўрта Чирчиқ	0,03	97,09	Область бўйича	0,09	97,21

БЎРДОҚИЧИЛАР ҒАЛАБАСИ

КПСС XXIII съезди қарорларини бажариш учун курашаётган ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини меҳнат совғалари билан нишонлашга аҳд қилган «Заготскотооткорм» область идорасининг коллективи катта ғалабани қўлга киритди, давлатга чорва моллари ва гўшт сотиш йиллик планини муддатидан олдин ошириб бажардилар. 194 минг ўрнига 194 минг 54 тонна ёки ўтган йилга нисбатан 481 тонна кўп маҳсулот топширишга эришилди.

Коллектив гўшт саноати маҳсулотларига мол етказиб бериш юзасидан берилган ўн ойлик планни 124 процент қилиб адо этдилар. Коллектив Тошкент гўшт комбинатига 144,4, Чирчиқ гўшт комбинатига 101,6, Оҳангарон гўшт комбинатига 115 ва Олмалиқ гўшт комбинатига 119,7 процент миқдорида маҳсулот етказиб бердилар.

Аҳолидан чорва моллари сотиб олиш плани ҳам анча ошириб бажарилди.

КПСС Марказий Комитети октябрь Пленуми қарорларига амалий жавоб бериш учун курашаётган областимизнинг бўрдоқичилари ишни янада пухта ташкил этиб, йил охиригача пландан ташқари қўшимча 300 тонна гўшт тайёрлаш ва планга қўшимча 100 минг сўм жамғарма тўплаш учун астойдил курашяптилар.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШУДГОРЛАШНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА 27 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Калинин	69,6
Юқори Чирчиқ	59,2
Оржоникидзе	51,6
Оққўрғон	32,7
Янгийўл	15,0
Бекобод	12,8
Ўрта Чирчиқ	12,4
Бўка	3,3
Область бўйича	24,4

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

СССР Министрлар Совети 1968 йилда дам олиш кунини 8 декабрь якшанбадан 6 декабрь жума кунига ўтказишга қарор қилди.

ХИМИЯ ГИГАНТИ

РЕПОРТАЖ

Эрталабдан қуябошлаган жала тушгача ҳам тинмади. Катта асфальт йўл ойнадай тоза...

Олмалиқ ҳавоси минг дарднинг давоси, деб эшитгандим. Бежиз айтишмаган экан! Айниқса, ёмғир ҳавосини айтинг. Бирам мусаффо, оромбахш! Ёмғир гашти билан бўлиб, қурилиш майдонига келганимни ҳам сезмай қолибман.

— Улкан химия заводи шу, — деди мўйловини учириб ҳазилкаш шофер.

Бир зумда юксак тоғларга туташиб кетган бўшлиқ узра катта корхона хаёлимда гавдаланди. Ҳа, у ҳақда илк тасаввурим бор. Йигирма беш гектарга яқин майдонни эгаллайди. Йилига юзларча минг тонна маҳсулот ишлаб чиқаради... Бениҳоя улкан цехларни, унга керакли замонавий жиҳозларни кўз олдимга келтирдим. Мўъжиза!

— Олмалиқ, — бағри бойликка лиқ, деб таърифлаган экан бир ёзувчи. Дилдаги гап. Асрлар бўйи Олмалиқ жим келди. Сеҳргар ва мўъжизакор химиклар ва металлурглар гунг табиат бағрига қўл солишган эдики, у ҳазинасини шарақ-шарақ тўкиб бермоқда. Ҳа, бу ҳам осонликча бўлмайди...

— Корхонамизга келяпсизми? — кутилмаган сўроқни эшитиб қошлари қуюқ, тўладан келган, кўк плашчли қизга қарадим. Унинг ёнида яна бир дугонаси бор эди.

— Ҳа, ҳа, химия заводига, — дедим. Қиз қувноқ кулди. Сабабини сўрадим.

— Мунча шошмасанглар, ахир, пойдеворни ёзасизми? Кеча ҳам бир журналдан келишувди. Ёнида фотоаппарати ҳам бор.

Пойдевор. Ахир, гигант корхонани оёққа турғазадиган пойдевор эмасми?

— Ким бўлиб ишлайсиз? — деб сўрадим ботиниб. У завод капитал қурилиш бўлимининг катта инженери Евгения Шмаленюк экан. Суҳбатимиз юриб кетди. Ёмғир ҳамон қуйиб турибди.

— Ҳа, қурувчиларимизни жуда қийнаб юборди, ёмғир, — деди Евгения осмонга қараб.

У атрофи ўралган кенг қурилиш майдонига йўл бошлади. Ажабо! Қурувчи, ҳиммат, жасорат, деган оддий сўзларнинг маъносини бирдан ярқ этиб тушундим. Жуда кўпчилик, юзлаб қурувчилар, ҳа шу азамат бунёдкорлар ёмғирни ёмғир демай елкама елка туриб ишлашмоқда. Республика партия ва ҳукуматининг завод қурилишини жадаллаштириш тўғрисидаги қарори бинокор ва монтажчиларга ғайрат-шижоат бахш этганди.

Ўрта бўй, ёноқлари қизариб кетган йигит ишчиларга нималарнидир қўллари билан ишора қилиб тушунтираётган эди, Евгения:

— Энг яхши прорабларимиздан, — деди менга қараб, кейин йигит томон ўгирилиб, — Самад! — деб қичқирди. Самад бульдозер, экскаватор, гуриллаб ўтаётган машиналар шовқинида эшитмади. Евгения икки-уч бор чақирганда у олдимизга шаҳдам юриб келди. Ёмғир юзларига оқиб тушарди. Мўъжазгина прораб хонасига кирдик. Очиқ эшикдан қурувчилар кўриниб турарди. Самад кўнглидагини айтди қўйди:

— Иккинчи қурилиш бошқармасида мастер эдим. Ўрта Осиёда йирик химия заводи қурилишини эшитиб, бу ерга келдим. Ишларимиз чакки эмас. Дастлабки циклни тўла қўлдан чиқардик. Фосфат омбори пойдеворига 2 минг 500 кубометр бетон ётқиздик.

Кечирасиз, ишларимиз тигиз. Нега десангиз, биз «Элеватор строй» бригадаларига майдон тайёрлаб беришимиз керак. Аммо бетон етишмаяпти. Металл ҳам аввал камчил эди, энди кўплаб олабошладик. Кўриб турибсиз, ишларимиз ҳар ҳолда жўнашиб кетган.

Самад Содиқов, Юрий Бурякин бригадасини машъалимиз, деб тилга олди, у. Бурякин донгдор қурувчи. Меҳнат Қизил Байроқ орденига сазовор бўлганлардан. У Олмалиқ мис эритиш фабрикаси қурилишида донг таратган бунёдкор. Ҳозир унинг қўлида 28 бинокор ишлаяпти. Дурадгор Николай Удалов, арматурачи Урқия Галиева, бетончи Абдуғофур Бобокуловлар завод қурилишида чиндан ҳам маҳорат ва жасорат кўрсатишяпти.

Майдонларни кезарканман, гўё ўзимни улкан завод ичини сайр қилиб юргандай ҳис қилдим. Олмалиқ мис эритиш заводига ёндош-жондош бўлажак йирик химия корхонаси қурилишида кечаю-кундуз қайноқ, романтик иш. Ёшлик, шижоат ва бой тажриба ана шу зарбдор қурилишга бағишланмоқда.

Қайтаётиб, оддийгина қурилиш идорасига кирдик. Хоналардан бирида ювошгина бўқиб ўтирган кишига кўзимиз тушди. У кечагина Чирчиқ электрохимия комбинатидан ёрдамга келган бош план инженери Александр Сакитов экан.

— Биз геодезия ва темир йўл ишларига ёрдамлашгани келдик, — деди у. Шу пайт хонага қурилаётган заводнинг бош электриги Анатолий Захаров, яна бош технолог ҳам кириб қолди.

Суҳбатимиз завод ва унинг келажаги ҳақида борди. 93 процентли олтингугурт кислотаси мис заводидан, аммиак эса Чирчиқдан олинаркан. Қоратоғдан эса асосий хомашё — фосфорит келтирилади. Фосфорит экскракция цехида олтингугурт кислотаси билан қайта ишланади. Бу ярим тайёр маҳсулот деган сўз.

Аммофос цехида эса фосфор кислотаси тайёрланади, кейин, у аммиак билан қўшилиб, аммофос қоришмаси олинади. Бу жуда мураккаб жараён. Шундан кейин у қуритилади, майдаланади, эланади. Керакли ўғит шу тариқа омборларга жойланади. Бу фосфор ўғитининг қишлоқ хўжалигида фойдаланилаётган ҳозирги ўғитлардан катта афзаллиги бор. Ҳозиргисини ўсимлик 18 процентга етар-етмас ўзлаштирарди, эндигиси эса 46—48 процентга етади. Бу химиявий ўғит ишлаб чиқариш саноатида янги, катта қадам.

Ҳозир ана шундай муҳим аҳамият эга бўлган корхона эндигина илдиз отяпти. Ҳадемай у кўкка бўй чўзади. Пахтакорларимиз учун унинг мевасини татийдиган кун ҳам узоқ эмас...

Идорадан чиқсак, ёмғир севалаб қолибди. Булутлар орасидан қуёш бир ялт этиб кўринди. Шунда тоғлар этагигача ҳаммаёқ нурдан ёришиб кетди. Ғарбда осмон чети қизариб келарди. Бу — эртага ҳаво очиқ бўлишининг рамзи. Янги кун янги жасорат келтиради.

Ҳ. ИКРОМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

№ 224332 ПАРТБИЛЕТГА КИМ ИМЗО ЧЕККАН?

Партия билети. Ташқи кўринишдан у бошқа билетлардан сира фарқ қилмайди. Аммо унинг ичини очсангиз, бу Ильич партбилети эканлиги маълум бўлади.

Партия билетининг номери — 224332. Уни доҳийга 1920 йили партия ҳужжатларини алмаштириш пайтида берилган.

Ундаги сатрлар чиройли ёзув билан тўлдирилган: «Фамилияси — Ульянов (Ленин). Исми — Владимир. Отасининг исми — Ильич. Туғилган йили — 1870. Партияга кирган йили — 1893...».

Пировардида Владимир Ильич партбилетига имзо чеккан кишининг фамилияси. Уни ўқиб олиш қийин эмас. — Ю. Мишкин...

...Дегтярний тор кўчаси, 6-уй. Қидирув ишлари мени бир вақтлар Юрий Сократович Мишкин яшаган ана шу квартирага олиб келди. Бу уйда Ю. Мишкининг хотини Александра Савельевна билан узоқ суҳбатлашдим.

Мана, эски расм. Унда ёш, иродали йигит акс этган. Ақлли, лекин ёшига монанд келмайдиган жиддий кўзлар боқиб турибди. Юрий Мишкин ўша 1912 йили 17 ёшда эди. Шу йили у Москва комерсия институтида ўқиб юрган пайтида, Ленин партияси сафига кирганди. Ёш йигит турли партия ишларини олиб борди. Агитатор, пропагандист, жанговар дружиналар ташкилотчиси...

Революцион 1917 йил ҳам етиб келди. Куз. 30 октябрдан 31 октябрга ўтар кечаси юнкерлар Зачатьевск монастирини кучли ўққа тутишди. 31 октябрь кечқурун монастирда жойлашган ишчилар отряди юнкерларни қисиб қўйишди. Бу жанговар отрядга Остоженск участкаси раҳбари Пётр Доринин бошчилик қилди. У оғир яраланиб, ҳалок бўлгандан кейин унинг икки ёрдамчиси П. Арутюнянц ва Ю. Мишкин отрядга командирлик қилишди.

Партия ҳужжатларини алмаштирилган 20-йилда Юрий Сократович Замоскворецк партия ташкилоти раҳбарларидан бири вазифасида ишлар эди. Кремль ходимлари коммунистлари ячейкаси ўша районга қарарди. Шунинг учун ҳам В. И. Ленин партия билетига Мишкин имзо чеккан.

Александра Савельевна эри ҳақида ҳикоя қилувчи ҳужжатларни эҳтиёткорлик билан сақлапти. Мана бу ҳужжат Ю. С. Мишкин РКП(б) Шимолий-Кавказ ўлка комитети аъзоси эканлигини тасдиқлаб турибди. Унга ўлка комитети секретари А. Микоян имзо чеккан.

Бунисн эса С. Косснор қўл қўйган ва 1926 йилнинг 22 ноябрида берилган мандат...

...Справкалар, топшириқлар, хатлар. Ю. С. Мишкин йирик инженер — мудофаа саноати ходими бўлиб ишлаб турган пайтда — 1943 йили вафот этди.

Мен ҳужжатларни ўқиб чиқдим, расмларни кўрдим, сўнгра Александра Савельевнадан ўша куни, яъни Юрий Сократович Владимир Ильичга партия билетини топшириб қайтган кунни эслашни илтимос қилдим.

— Бу кечқурун бўлган эди. Юрий Сократович ҳурсанд бўлиб қайтди. Ўша кунги суҳбатимизни батафсил эслай олмайман. Фақат бир нарсани — у бугун, Владимир Ильичга партия билети топширилганлигини ҳаяжон билан гапириб берганини айтишим мумкин.

...Остоженск жанглари қатнашчиси, революцион Замоскворечье пропагандисти, Ильич партия билетига имзо чеккан киши ҳақида билганларим мана шулар.

А. РУССОВСКИЙ.

(«Вечерняя» Москва» газетасидан).

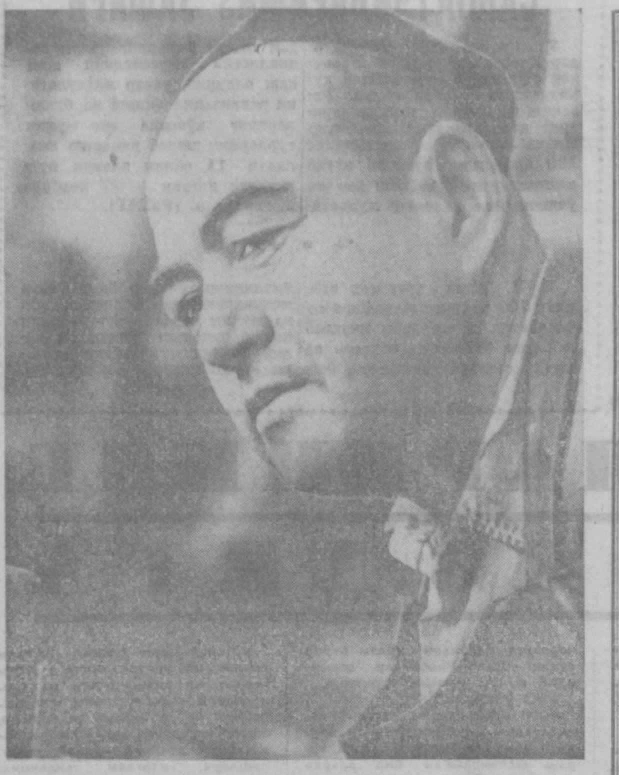

ЎЗБЕКИСТОН трактор-йиғув заводи машинасозлари КПСС Марказий Комитети октябрь Пленуми қарорларидан руҳланиб, зўр ғайрат билан ишламоқдалар. Улар қишлоқ хўжалигига кўплаб тракторлар етказиб беришга ҳаракат қилишяпти. Суратда: корхонанинг илғор ишчиларидан бири, шу кунларда келаси йил ҳисобига ишлаётган Наби Қаюмовни кўриб турипсиз.

А. Тўраев фотоси.

ЯХШИДАН ОТ ҚОЛАДИ

Ривоятларга қараганда шоҳ Баҳром мадрасадан қайтаётганда сарой олдида ўтирган бир чолга рўпара келибди. Қария ниҳоятда юпун, чопонининг астар-авраси ағдарилиб кетган, кўринишидан хастага ўхшарди.

— Ассалому алайкум ота, — дебди шоҳ бир танга узатиб. — Бетоб кўринасиз, юринг мен билан ҳакимга кўрсатай.

Чол кўзига ёш олибди, кейин қўлини очиб, Баҳромни узоқ дуо қилибди, «хайр-эҳсоннинг мушкулимни осон қилмаса ҳам, ширин сўзинг кўнглимни тоғдек кўтариб юборди ўғлим», дебди, у чеҳраси очилиб.

Ҳа, одобу-икром, ширинсўзлик инсон зийнати, одамгарчилик мезони. Айниқса, бу ҳислат совет кишиларига хос.

Мисол ахтариб узоққа бормаймиз... Абдуғофур ота Фозилов ёшлигидан ҳалол меҳнати, камтарлиги билан атрофдагиларнинг ҳурмат-эътиборини қозонди. Қаерда ва қандай касбда ишламасин, фақат раҳмат эшитди у. Лекин, фарзандсизлик бироз бўлсада, сон ташлаб турарди Абдуғофур ота оиласига. Турмуш ўртоғи бевақт дунёдан кўзини юмди. Абдуғофур ота якка-ю, ёлғиз қолди. Аммо ён-атрофдаги ёру биродарлари унинг дардига малҳам бўлишди, ёлғизлигини билинтиришмади.

Нима бўлди-ю, кейинги вақтда ота кўз оғриғи касалига мубтало бўлиб, иккала кўзи кўрмай, уйда утириб қолди. Устига устак, тез орада касалга чалиниб, кўрпа-тўшак қилиб ётиб олди.

Иккикам етмиш ёшга кирган бетоб Абдуғофур отани Октябрь районидаги Комсомол кўчасида истиқомат қилувчи қўни-қўшнилари пойтахтимиздаги 1-сил касалларини даволаш шаҳар касалхонасига ётқиздилар.

Мана, тўрт ойдан бери ота шифохонада. Шифокор ва ҳамширалар куну-тун унинг тепасида парвона, бемор айниқса даволовчи врач Абдуманноп Абдуқодировдан миннатдор. Абдуманноп отани фақат дори-дармонлар билан даволамай, вақти-вақти билан газета-журналлар ўқиб беради, қизиқарли гаплар билан кўнглини овлаб туради.

СОВЕТ КИШИСИНИНГ ФАЗИЛАТИ

Яқинда Абдуғофур ота анчадан бери пенсия олмаётгани тўғрисида гап очиб қолди.

— Ҳечқиси йўқ, отахон, — деди ёш врач уни юпатиб, — ташвишланманг, бир иложини қиламиз.

Эртаси кун шифокор беморнинг ҳужжатларини олиб, 20-почтага борди. Аммо у ердаги ўртоқлар ҳали почтага район социал-таъминот бўлимидан пенсия юборилмаганини айтиб, узр сўрашди.

Абдуманноп таъминот бўлимига йўл олди. Собес ходими Иван Назаровга воқеани ётиғи билан баён қилиб, пенсияни тезлаштиришларини сўради.

— Раҳмат сизга, — Абдуманнопни эшикка кузатиб қўяр экан, мамнун ҳолда хайрлашди инспектор, — яхшилигингиз бола-чақаларингиздан қайтсин...

Биз Абдуманноп Абдуқодиров билан учрашиш мақсадида касалхонага бордик. У қандайдир юмуш билан лабораторияга кириб кетган экан. Вақтдан фойдаланиб, бемор ва ҳамширалар билан суҳбатлашдик. Ҳамма олдиндан келишиб олгандек, бир оғиздан унинг ширинсўзлиги, камтаринлиги, ишбилармонлиги ҳақида яхши гаплар айтди.

Суҳбатимизда Абдуманноп ўз устида айтарлик кўп гапирмади. Берган саволларимизга камтарлик билан «ўз бурчимни бажардим, холос», — деди-ю, нариги хонага кириб кетди.

Ҳа, бировнинг ҳожатини чиқарган асл одам учун яхшилик — инсоний бурчдир.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

ИТТИФОҚДА ЯГОНА

Тошкентни қайта қуришда кўплар қатори украиналик бинокорлар ҳам жон койитиб ишлашяпти. Улар Марказ-7 да бир неча кўп қаватли турар-жой биноларини битказиб, тошкентликларга ҳадя этишди.

«Украина» 2-қурилиш монтаж поезди бинокорлари 2.600 ўқувчига мўлжалланган экспериментал мактаб ҳам қуришяпти. Бу Иттифоқда ягона ўқув ўчоғи бўлади. Мактаб лойиҳасини Киев зонал илмий-текшириш институти коллективи тайёрлаган бўлиб, у олдин Украина пойтахтида қурилиши лозим эди.

Лекин, Тошкентда ер қимирлагандан кейин, кўмакка отланган қардошларимизда бу ниятларини Ўзбекистон пойтахтида амалга ошириш нияти туғилди. СССР Госстройи ҳам бу қурилишни Тошкентга кўчиришга қарор қилди.

Донецкда ана шундай типдаги мактаб бор. Лекин, у бир мунча кичик бўлиб. 1200 ўқувчига мўлжалланган. «Марказ-7» да қад кўтараётган экспериментал мактаб қурилиши авжида. И. Цибулько, Г. Барабаш, В. Воробей, Н. Бурнос, Н. Демьян, В. Прус бошлиқ бригада аъзолари, арматурачи Пурко, дурадгор Титенько, пайвандчи Филимонов, кранчи Минаев, сувоқчи Оберемколарнинг номи қурилиш-монтаж поездининг катта меҳнат китобига ёзиб қўйилган. Н. Бурнос бошлиқ комсомол ёшлар бригадаси иши ҳам мақтовга лойиқ.

И. ЛЕИН.

ЛЕНИНГРАДЛИКЛАР ТОРТИҒИ

Барча қардошлар қатори ленинградлик бинокорлар ҳам янги Тошкент қурилишида ажойиб жонбозлик кўрсатдилар. Ленинградликлар фақатгина уй-жой қуришмади. Кўплаб болалар боғча ва яслилари, магазин ва мактаблар ҳам бунёд этишди. Яқинда улар тошкентликларга яна бир ажойиб совға — Хуршид кўчасида қурилаётган замонавий дорихонани тортиқ этишди.

Бу маросимга ён-атрофда истиқомат қилаётган тошкентликлар, қардош бинокорлар, келишди. Улар дорихонани айланиб ленинградлик қардошлар санъатига койил қолишди. Чунки, дорихона Ленинград лойиҳаси асосида жуда ҳам гўзал қилиб қурилган эди.

Бу ерда 20 та хона бўлиб, дориларнинг кўпчилиги тайёр ҳолда сақланади. Дори тайёрланадиган хоналар замонавий ускуналар билан жиҳозланган. Махсус кислород сақланадиган хона ҳам бор. Хуллас бемор учун керакли бўлган барча дори-дармонлар шу ердан топилади.

Шу кеча-кундузда дорихона кишиларга намунали хизмат кўрсатаётир. Ўнга яқин ходим доимо хизматингизда.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

М Х Р

Бундан 44 йил муқаддам, 1924 йил 26 ноябрда биринчи буюк халқ ҳурали Монголияни халқ республикаси, деб эълон қилиб, унинг биринчи демократик конституциясини қабул қилган эди.

Монгол халқи республика эълон қилинганлигининг 44 йиллигини меҳнатда катта ғалабалар билан кутиб олди. Ишчилар синфи, кооперативлашган аратлар ҳамда меҳнаткаш зиёлилар ўзларининг бутун куч-қувватларини, ижодий ғайратларини 4-беш йиллик план вазифаларининг бажарилишига сарфламоқдалар. Шу йилнинг 3 кварталидагина саноатнинг ялпи маҳсулоти ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 4,4 процент кўпайди.

Социалистик қишлоқ хўжалиги моддий техника базасини айниқса унинг етакчи тармоғи — чорвачиликни ривожлантиришга катта эътибор берилмоқда. Табиий шароитларнинг ноқулай келишига қарамай бу йил қишлоқ меҳнаткашлари 6 миллиондан ортиқ ёш чорва етиштирдилар.

Монголия Халқ Республикаси халқаро майдонда халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлашга ҳамда халқаро кескинликни юмшатишга ўз ҳиссасини қўшмоқда.

Г Д Р

1967 йилда Германия Демократик Республикасининг аҳолиси 3 миллион квадрат метрдан зиёд уй-жой майдони, ёки 76 минг квартира олди.

Ҳозирги вақтда ГДРнинг уй-жой фондида 5,9 миллион квартира бор. Республикада турар жой учун олинадиган ижара ҳақи оила даромадининг ўрта ҳисобда 3,6—3,9 процентини ташкил қилади. Бу Ғарбий Германиядаги ижара ҳақидан анча пастдир.

РУМИНИЯ

Гэешти шаҳрида холодильниклар заводи қурила бошлади. Завод 1970 йилдан бошлаб ҳар йили 200 минг донадан аппарат ишлаб чиқара бошлайди.

Бу Гэештидаги иккинчи янги қурилишдир. Бу ерда, химия корхоналари машина ускуналарига запас қисмлар ишлаб чиқарадиган завод ҳам қурилмоқда. Собиқ район марказй индустриал шаҳарга айланиб бормоқда.

ЮГОСЛАВИЯ

Югославиянинг шимолидаги Словенияда қуввати 125 минг киловатт келадиган янги «Трбовле—2» иссиқлик электро станцияси ишга туширилди. Бордаги сульфит кислота фабрикаси маҳсулот бера бошлади. Майданпекдаги заводдан электролитик усул билан олинувчи миснинг дастлабки килограммлари олина бошлади. Бу корхоналар яқинлашиб келаётган миллий байрам — 29 ноябрда нишонланадиган республика кунида ишга туширилади.

(ТАСС).

ТАРИХИЙ КУН ОЛДИДАН

ХАНОЙ, 26 ноябрь. (ТАСС). Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти барпо этилган кунга 8 йил тўлиши муносабати билан Жанубий Вьетнамни озод қилиш касаба союзлари федерацияси халқаро ва миллий касаба союз ташкилотларига, бутун дунё меҳнаткашларига мактуб билан мурожаат қилди. Бу сана 20 декабрда нишонланади.

Озодлик агентлиги маълум қилган мактубда бундай дейилади: Миллий озодлик фронтининг ташкил этилиши Жанубий Вьетнам халқининг ўз ватанини қутқариш учун АҚШ агрессиясига қарши курашда жуда катта тарихий аҳамиятга эга.

АҚШ ҳукумати бутун ВДР территориясини бомбардимон қилиш ва уни ўққа тутишни сўзсиз тўхтатишга ҳамда Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти билан суҳбат қилишга мажбур бўлганлиги, дейилади мактубда, «Вьетнам халқи ва ер юзидаги барча тинчликсевар халқларнинг катта ғалабасидир».

Жанубий Вьетнамни озод қилиш касаба союзлари федерацияси Вьетнам халқининг одилона курашини самимий қўллаб-қувватлаганликлари ва бу курашга ҳар томонлама ёрдам берганликлари учун барча халқаро ва миллий касаба союз ташкилотларига, бутун дунё меҳнаткашларига ташаккур билдиради ҳамда бу мадад ва ёрдам бундан буён ҳам давом эттирилаверади, деб ишонади.

АМЕРИКА ПРОГРЕССИВ ЖАМОАТЧИЛИГИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

НЬЮ-ЙОРК, 26 ноябрь. (ТАСС). Кеча Америка прогрессив жамоатчилиги Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 51 йиллигини ҳамда АҚШ билан СССР ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилганлигининг 35 йиллигини нишонлади. Америка — Совет дўстлиги миллий кенгашининг Нью-Йоркда чақирилган йиллик йиғилиши мана шу икки воқеага бағишланган эди.

ИҒВОГАРЛАРГА ЗАРБА БЕРИЛМОҚДА

АММОН, 26 ноябрь. (ТАСС). Иорданиянинг олдинги постлари кеча кечқурун Алманшия районида Иордан дарёсининг шарқий қирғоғига кечиб ўтмоқчи бўлган Исроил соқчисининг уринишини қайтардилар. Ҳарбий қўмондонлик вакилининг бу ерда берган хабарига кўра, Иордания қўшинларининг очган ўти билан Исроил солдатлари ҳайдаб юборилган.

МАЛИ МУВАҚҚАТ ҲУКУМАТИ БОШЛИҒИНИНГ НУТҚИ

БАМАКО, 26 ноябрь. (ТАСС). Мали муваққат ҳукуматининг бошлиғи капитан Йоро Диаките кеча кечқурун радио орқали программа нутқи сўзлади. У «миллий озодлик ҳарбий комитети ҳам армия ҳам ҳокимият тепасида чексиз туриш ниятида эмас» деди. «Конституцияга хилоф равишда тузилган» сиёсий ташкилотлар, деди у, абадулабад бекор қилинди. Бошқа ташкилотлар фаолияти эса вақтинча тўхтатиб қўйилди.

Йоро Диаките ҳозир кучда бўлган конституция қайта кўриб чиқилишини маълум қилди. Янги конституция лойиҳасига кўра, 1969 йилнинг дастлабки 6 ойи мобайнида референдум ва 1969 йилнинг охиригача миллат мажлиси ва республика президенти сайлови ўтказилади.

У ҳукумат, деди Диаките, ташқи сиёсат соҳасида «барча қўшни давлатлар билан қардошларча дўстлик муносабатларини сақлаб қолади» ва «Африка бирлиги идеалларига содиқ тураверади». Мали «халқаро ҳамкорлик ва тинчликни кўзлайверади» ҳамда «Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг идеялари ва принципларига» содиқ бўлиб қолаверади. «Дипломатиямизнинг тутган асосий йўли қўшилмаслик сиёсати бўлиб қолаверади, деб таъкидлади Диаките. — Лекин биз империализм, мустамлакачилик ва янги мустамлакачиликнинг ҳар қандай кўринишларини ғайрат билан фош қилаверамиз».

НОВАТОР

Асатилла конструкторлик тахтасига эгилиб, нималарнидир берилиб чизарди. Шу пайт кимдир унинг елкасига оҳиста қўл ташлади. Янги техника бюросининг бошлиғи Эмид Гиреевич Симашёв экан.

— Жуда зарур иш чиқиб қолди, буни қўятур, — деди у.

У иягини ушлаганича ерга қараб ўйланиб турарди. Бирор жиддий иш чиқиб қолган бўлса керак.

— Бош технолог ёрдамчиси Борис Александрович қўнғироқ қилиб қолди, — ўйчан давом этди Э. Симашёв. — Технологларга ҳозироқ ёрдамга бормасанг, бўлмайди. Директор ҳам бош инженер ҳам шошилтиришяпти.

Асатилла чизмачилик асбобларини йиғиштириб, цех томон йўл олди. Йўлда борар экан, фикри-ёди охирги қўлидан чиққан ишда эди. «Қаери чатоқ бўлиши мумкин?!...».

Картерда учта ўқ бор. Бу ўқларни подшипниклар билан бирга картерга ўрнатиш учун тешик очилади. Қарама-қарши тешиклар бир ўқда ётади. Ўқлар параллел туриши, улар ҳар қанча давом эттирилса ҳам, бир-бири билан кесишмаслиги лозим. Бўлмаса, тракторнинг тезлиги оширилганда ёки секинлаштирилганда шестерняларнинг тиши тишига тушмай, ейилиб кетиши, баъзан синиши мумкин. Ўқларнинг аниқ параллел ётмаслиги кўпинча бракка олиб келади.

Бу иш корхонадаги орқада қолаётган операциялардан бири эди. Шунинг учун ҳам завод директори корхонанинг бош технологи Р. Алимов, янги техника бюросининг бошлиғи Э. Симашёв ва бошқа етук мутахассисларни чақириб нима бўлса ҳам бу ишни қўлга олиб, камчиликни дарҳол бартараф этиш зарурлигини таъкидлади.

Мураккаб ишга энг тажрибали, етук мутахассислар жалб қилинди. Эмид Гиреевич асосий ишни, яъни янги конструкцияни чизиб беришни ёш инженер-конструктор Асатилла Шукруллаевга топширди.

Энди қирқув асбобларини тўғри жойлаштириш зарур эди. Бу иш тажрибали ишчилардан созловчи Тен Эрик, фрезерчи Т. Муртазоев, технолог А. Глебовларга юклатилди. Лекин улар уч шпинделли головкани қурилмага тўғрилашда катта қийинчиликка дуч келишди. Махсус қистирмалар билан уларни аниқ ўрната олмай икки ҳафтадан ортиқроқ уринишди...

Асатилла цехга кириб келганида, А. Глебоз терлаб-пишиб янги қистирмалар тайёрламоқда эди. Технолог Асатиллани кўриб ишдан тўхтаб, мойли қўлларини артаркан, деди:

— Қистирма жуда қийнаб юборди. Нима қилишга ҳайронман?

Асатилла станокни текшириб бўлгач, енгил уҳ тортди.

— Қистирма керак эмас, — деди у.

— Нега энди?!

— Нега бўларди, бошқариш элементи бўлса кифоя..

ЛАВҲА

Асатилла Шукруллаев зеҳнли, ўз устида тинмай ишлайдиган йигит бўлганидан энг замонавий станоклар ҳақидаги бюллетенлар, фан ва техникамиз янги ютуқлари билан мунтазам танишиб борарди. Бу фазилати ҳозир ҳам катта ёрдам берди. Чунки, замонавий станоксозликда қистирмалар ўрнига бошқарувчи элемент қўйиш одат тусига кириб қолган эди. Қистирмалар воситасида жуда аниқликка эришиш қийин. Бошқарувчи элемент ёрдамида эса истаган даражага эришиш мумкин. Бундай станоклар энди яратиляпти.

...Головкани ускунага тўғрилаш операцияси ниҳоясига етди. Энди станокда уни синаб кўриш лозим эди.

Дастлабки натижалар ҳамма уячаларни бир станокда ва бир вақтнинг ўзида ўйиш ва қайта ишлашни тақозо қиларди. Ваҳоланки, шу вақтгача картернинг маълум жойлари олмосли йўниш станогида ўйилиб, сўнгра оралиқ шестерня ўрнатиладиган ўқ подшипниклари учун уяча пармалаш станогида йўниларди. Деталь бир станокдан иккинчи станокка олинганида аниқлик маълум миқдорда йўқолади. Бу эса ўз-ўзидан ҳамма технологик процессларни бир вақтнинг ўзида бажаришни тақозо қилади.

Ҳа, кўп қийинчиликлардан сўнг жаъми операцияни бир вақтда бажариш мумкин бўлган станок тайёрланди. Кўпдан бери кутилган кун келди. Лекин станок иш давомида титраб турди. Бу эса яна уячаларнинг аниқ бўлишига тўсқинлик қиларди.

Шпинделларнинг диаметри катталаштирилиб, кучли подшипниклар қўйилди, қирқиш режими қайта ишлаб чиқилди ва бошқа шу каби ўзгартишлар киритилди. Станокда яна тажриба бошланди.

«Олмосли станокда янгича йўниш» деб аталувчи бу рационализаторлик таклифини амалга оширишдек машаққатли ишни бажариш учун А. Шукруллаев, Б. Кустов, Э. Симашёвлар бутун тажриба, маҳорат ва билимларини сарф этишди. Корхона олдида турган энг мушкул технологик вазифалардан бири шундай ҳал қилинди.

— Бу ишга, — дейди Э. Симашёв, — Асатилла Шукруллаев ҳаммадан кўпроқ ҳисса қўшди. Бу иши билан у новатор инженер-конструктор эканлигини яна бир бор намойиш қилди.

Асатилла Шукруллаев бундан уч йил бурун Тошкент трактор-йиғув заводининг биринчи цехига оддий технолог бўлиб ишга қабул қилинди. Техника сирларини пухта эгаллашга интилган бу йигит олти ой ўтар-ўтмас катта технологликка кўтарилди. Бир йил ўтгач эса янги техника бюросига инженер-конструкторлик вазифасига тайинланди. Чуқур билими билан танилган Асатилла Шукруллаев жуда кўп қолоқ технологик процессларни мукаммаллаштиришда, маҳсулот сифатини оширишда кўпгина рационализаторлик таклифлари билан чиқди. Шу йилнинг ўзида унинг бир неча қимматли таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бу таклифлар корхонага ҳар йили ўн минг сўмдан ортиқ фойда бермоқда.

Асатилла шу кунларда корхонанинг навбатдаги қолоқ технологик жараёнларини такомиллаштириш устида ижодий изланиш олиб бормоқда. Бу олижаноб, ҳайрли ишда у албатта ўз мақсадига эришади. Интилганга тоғлe ёр!

Б. ПУЛАТОВ.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

ЛЕНИНГРАД. 16 минг тоннагача юк кўтара оладиган «Победа Октября» океан танкери синаш учун денгизга чиқарилди. Кема энг замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Суратда: (пастда) «Победа Октября» танкери.

И. Баранов фотоси, (ТАСС).

СВЕРДЛОВСК ОБЛАСТИ. Ҳозир бу ерда Нижетагиль металлургия комбинатининг 6-домнасини ишга тушириш юзасидан сўнгги ишлар олиб борилялти. Улкан домна тез кун ичида биринчи эритмани беради. Суратда: (ўнгда) 6-домна.

А. Зольников фотоси, (ТАСС).

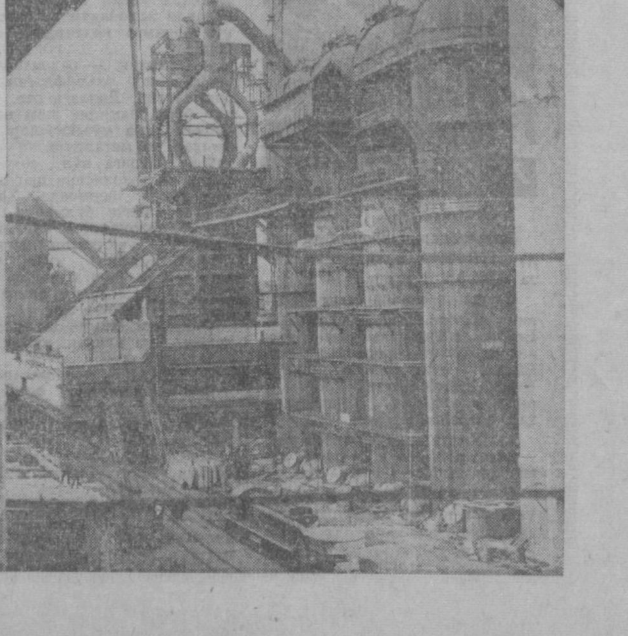

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» почтасидан

ФОТОЛАВҲАЛАР

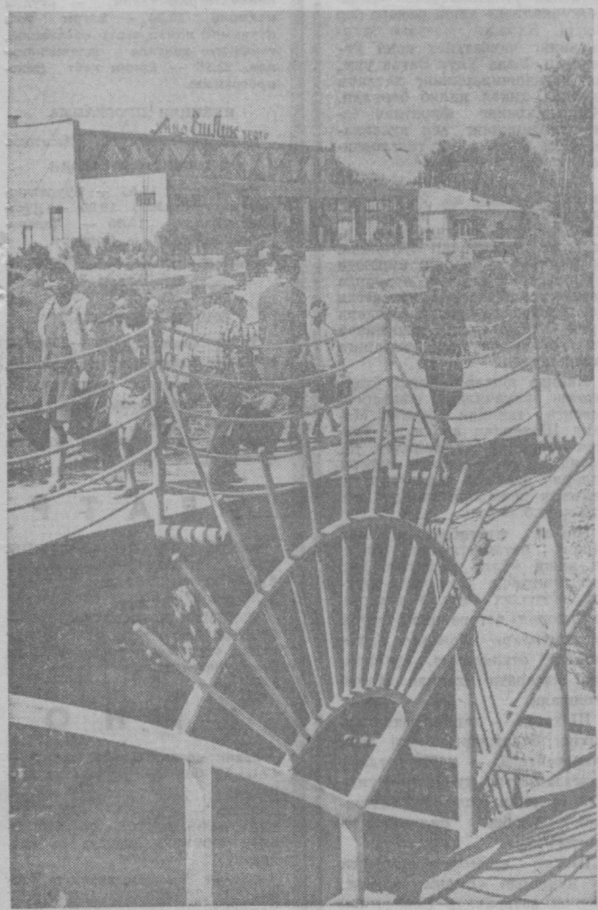

КОЛХОЗ ва совхозларимиз иқтисодий жиҳатдан юксалиб бормоқда. Қишлоқларда кўплаб маданий-маиший муассасалар бунёд этиляпти. Халқнинг турмуш маданияти эса кундан-кунга яхшиланмоқда. Оққўрғон район хўжаликларининг иқтисодий мустаҳкамланиши туфайли қишлоқларнинг жамоли сўлимлашиб бораяпти. Суратда: Оққўрғон қишлоғининг кўриниши.

А. Палехов фотоси.

● ● ●

ПОЙТАХТИМИЗДАГИ 10-автомобиль ремонти заводи бу йил халқ хўжалиги учун 3 мингдан ортиқ юк ва пассажир автомашиналарини ремонт қилиб бериши керак. Ремонтчилар ўз ваъдаларининг устидан чиқиш учун ички резервлардан унумли фойдаланишмоқда. Суратда: корхонанинг илғор ремонтчи-слесари В. Ложкин иш устида.

КАЛИНИН РАЙОНИДА

ҲОВЛИ ТЎЙЛАРИ

Оржоникидзе номли колхоздаги қурилиш бригадаси бинокорлари колхозчиларга янги турар уй-жой қуриб беряптилар. Шу йилнинг ўзида қўлигул қурувчиларнинг меҳнати билан қад кўтарган замонавий шинам биноларда 20 колхоз хўжалиги ҳовли тўйлари ўтказди.

ҚЎМАКДОШЛАР

Свердлов номли 80-ўрта мактабнинг ўқувчилари дарсдан сўнг дам олиш кунларида деҳқонларга яхши ёрдам беришяпти. Улар шу кунгача Янгийўл районидаги Жданов номли колхоз пахта далаларидан 13 тоннадан зиёд «оқ олтин» териб, хирмонга барака киритдилар. Шунингдек, бу ёш меҳнатсеварлар Оржоникидзе номли колхоз сабзавоткорларига ҳам яқиндан кўмаклашмоқдалар.

Б. САИДАЛИЕВ,
Калинин райони. «Ленинчи» газетасининг ходими.

ЯНГИ МАГАЗИН

Калинин районидаги Кўктерак қишлоғининг чиройи йил сайин ўзгариб бормоқда. Сой бўйида қуриб ишга туширилган шинам чойхона, ошхона ва мактаб биноси қишлоқ ҳуснига яна ҳусн қўшиб юборди.

Яқинда қишлоқ аҳолисига яна бир янги озиқ-овқат магазини туҳфа қилинди. Магазин ходимлари аҳолига ҳозир намунали савдо хизмати кўрсатишмоқда.

Ю. АҲРОРОВ.

БУЮК САНА ШАРАФИГА

1-ун комбинати республикамиздаги йирик озиқ-овқат корхоналаридан бири. Комбинат ҳар куни турли шаҳарларга 6-7 вагон ун жўнатади.

Бу ерда ун қопсиз махсус бункерларда нон заводларига ташилади. Механизациялашган омборда автокарка ёрдамида унни машиналарга ортиш, замонавий техникадан фойдаланиш самарали натижа бермоқда.

Корхонамизга чет мамлакатлардан ҳам мутахассислар келиб тажрибаларимизни ўрганишяпти. Яқинда қўшнимиз — Афғонистон тегирмончилари келиб, ишларимиз билан танишиб кетишди.

Планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтганимиздан кейин янада яхши натижаларни қўлга киритмоқдамиз. Ойлик ишлаб чиқариш планларини доимо муддатидан илгари зиёдаси билан бажараяпмиз. Беш йилликнинг учинчи йилида эса пландан ташқари 2 миллион 586 сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа қизитиб юборилди. Комбинатдаги ишларни чуқур таҳлил қилиш, резервлар қидириб топиш, уларни ишга солиб, ишлаб чиқариш ҳажмини янада кенгайтириш учун мавжуд имкониятлар сафарбар этилмоқда.

Коллектив беш йиллик планни муддатидан илгари 1970 йилнинг 15 октябрида бажаришга бел боғлаган. Бу улкан планда белгиланган топшириқлардан ташқари, 26 минг тонна юқори навли ун ва крупа маҳсулотлари ишлаб чиқаришга аҳд қилганмиз. Бу — маҳсулот таннархи 440 минг сўмга камаяди, пландан ташқари 500 минг сўмлик маблағ тежаб қолинади демак.

Анатолий Людинин, Сойибжон Набиев, Александр Бубнишев бошлиқ бригада аъзолари ўзларининг ҳалол меҳнатлари билан бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

1969 йилда корхонада 27 минг тонна ғалла сиғадиган улкан элеватор ишга туширилади. Унда бир суткада элеватордан тегирмон цехига 500 тонна ғалла узатиш мумкин. Маҳсулот ишлаб чиқариши ҳам янада ортади.

А. ҲОЖИХОНОВ,
смена мастери.

ЁШЛАР ЁРДАМДА

Шу кеча-кундузда барча колхоз ва совхоз далаларида етиштирилган пахта ҳосилининг сўнгги дурдоналарини йиғиб-териб олиш учун жиддий кураш боряпти.

Бўка районидаги К. Цеткин номли 68-мактабнинг пионер ва комсомол ёшлари ҳам «Коммунизм» колхози пахта далаларида ўқишдан сўнг кўсак теришяпти.

10-синф ўқувчиларидан М. Мирзақулова, М. Рустамова, А. Абдураҳмонова, С. Саймаков, Э. Абдуқодиров, Ҳ. Жўраева, И. Абдуллаев ва бошқалар ғайрат кўрсатиб ишлашяпти.

Шунингдек, Янгийўл районидаги Дзержинский номли 88-ўрта мактабнинг ўқувчилари ҳам дарсдан сўнг Энгельс номли колхоз далаларида 60—70 килограммдан кўсак териб топширишяпти. Зуҳра Тошбоева, Г. Айдарова, З. Мирзаелдиева, Х. Булбасова, З. Сайдаҳмедова, С. Амиров, О. Таскенов каби ўқувчилар бошқаларга намуна бўлишяпти.

Н. ҲАСАНОВ,
А. СЕЙДЕМЕТОВ,
С. ТАСКИНОВ.

ЯНГИ РИСОЛА

«Ўзбекистон» нашриёти яқинда «Кураш ва бунёдкорликнинг қаҳрамонона йўли» китобини босмадан чиқарди.

Унда мамлакатимиз халқларининг Совет ҳокимияти йилларида халқ хўжалигининг барча соҳаларида эришган ғалабалари, чет эл интервенцияси ва оқгвардиячиларга, Улуғ Ватан уруши йилларида немис босқинчиларига қарши олиб борган мардонавор курашлари ва ғалабалари ҳикоя қилинади.

Асар муаллифлари А. Раззоқов ва М. Мирпўлатов ўртоқлар китобчани ёзишда кенг китобхонлар оммасини назарда тутишган.

О. ИБРОҲИМОВ,
нашриёт ходими.

УЛКАН НАСОС СТАНЦИЯСИ

Оҳангарон дарёси бўйида учта кучли электромотор ёрдамида ишлайдиган улкан сув насоси қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Мазкур насос станцияси хонадонларга соатига 1000 кубометр ичимлик сув етказиб бера олади.

А. КЎКИЕВ,
ўқитувчи.

БЕКОБОДДАН ХУШХАБАРЛАР

⊙ Бекобод районидаги «Победа» колхозининг азамат чорвадорлари давлатга 240 центнер бўрдоқи қўй гўшти топшириб, йиллик планни ошириб бажардилар.

Колхоз товуқбоқарлари эса давлатга 52 минг дона тухум топшириб, планни 156 процент қилиб адо этдилар.

⊙ Чорва моллари учун тўйимли озуқа бўлган силос тайёрлаш иши районда қизғин олиб борилмоқда.

Бу соҳада Дзержинский номли ва «Коммунизм» колхозлари ҳамда Ойбек номли совхозда намунали ишлар қилинди. Бу хўжаликлар силос тайёрлаш планини шу кунга қадар 110-120 процентга етказиб бажардилар.

Ф. ЗИЕДУЛЛАЕВ,
район газетасининг ходими.

ТОШКЕНТДАГИ травмотология ва ортопедия илмий-текшириш институтида даволашнинг илғор усулларидан самарали фойдаланилмоқда. Бунда физиотерапия кабинети шифокорларининг ҳам ижодий ҳиссалари катта. Суратда: физиотерапия кабинетининг бошлиғи (чапдан) Л. Саяпина билан ҳамшира А. Григорянцлар иш устида.

М. НУРИДДИНОВ фотолари.

ТАБАРРУК ОТАХОН

Юқори Чирчиқ районининг Чангир қишлоғида яшовчи Матқаюм бобо Маткаримов бу йил 100 ёшга кирди. Унинг катта қизи Майрам етмиш икки ёшда. Ўғли Тўлабой ака эллик икки ёшда. Бобонинг 34 невара, 14 чевараси бор. Фарзандларининг ҳаммаси колхозда ишлашади.

Х. ИНОЯТОВ.

ЭКРАНДА — ТОШКЕНТ КИНОФЕСТИВАЛИ

Мамлакат экранларида «Новости дня» («Кун янгиликлари»)нинг навбатдаги 46-сони намойиш қилина бошлади. Қизил Байроқ орденли Марказий ҳужжатли фильмлар студияси маҳсулоти бўлган бу киножурналнинг дастлабки кадрлари Москвада Улуғ Октябрь социалистик революцияси 51 йиллигининг байрам қилинишига бағишланган.

«Ватан қаҳрамонини қутлаяпти» сарлавҳали киноочерк эса москваликлар учувчи-космонавт Г. Т. Береговойни қандай кутиб олганликлари ҳақида ҳикоя қилади.

Янги журналнинг кўпгина кадрлари Тошкентда суратга олинган. Томошабинлар Ўзбекистон пойтахтида Осиё ва Африка мамлакатлари халқаро кинофестивали қандай ўтганлиги билан танишадилар.

Л. АПАРНИКОВ,
Москва шаҳри.

КЕЛГУСИ ЙИЛ ҲИСОБИГА

Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводининг механика-темирчилик цехи коллективи катта ютуқларни қўлга киритмоқда.

Цехнинг 12 токари йиллик нормаларини зиёдаси билан адо этди. Леонид Кан, Сарвер Мамедов, Фейвель Полойко ўртоқлар эса 1969 йилнинг апрель ойи ҳисобига ишлашяпти. Иван Тумриев бўлса келгуси йилнинг май ойи ҳисобига меҳнат қилмоқда. Бу азамат токарь келаси йили беш йиллик планни бажариш учун астойдил курашмоқда.

Цех коллективи В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини беш йиллик планни муддатидан олдин бажариш билан кутиб олишга бел боғлашган.

М. РЎЗИМАТОВ.

ЎҚУВЧИЛАРГА СОВҒА

Пойтахтнинг «Библиотечная» кўчасида минг ўқувчига мўлжалланган мактаб биноси қад кўтаряпти. 159-трест 53-қурилиш бошқармасининг А. Исмоилов бошлиқ комплекс бригада аъзолари ишни ниҳоясига етказишяпти. Х. Тўлибоев, Ҳ. Эшонов ва бошқа бинокорлар фидокорлик намуналарини кўрсатмоқдалар.

Мактаб биноси йил охирида фойдаланишга топширилади.

Э. ҲАСАНОВ.

ТИНГЛОВЧИЛАР МАМНУН

Ўрта Осиё ўрмон хўжалик илмий-текшириш институтида сиёсий ўқиш машғулотлари уюшқоқлик билан бошланди.

Машғулотлар бошланғич ва олий звенода алоҳида-алоҳида олиб борилади. Сиёсий ўқишнинг иккинчи йилида олий звенодаги юзга яқин тингловчи меҳнатни ташкил қилишнинг ленинча принциплари назариясини пропагандистлардан С. В. Стипинский ва Ю. Г. Булуруковлар бошчилигида ўқишади.

Пропагандист Х. Давронбеков раҳбарлигидаги бошланғич звенонинг 40 дан ошиқ аъзоси эса «Сиёсий билим асослари» программаси бўйича билим олишади.

Институтдаги пропагандистларнинг ҳаммаси олий маълумотли ва бой тажрибаға эга бўлган кишилардир. Тингловчилар уларнинг мазмунли лекция ва суҳбатларидан мамнун бўлишмоқда.

Л. МУХСИМОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ШИНГИЛ ХАБАРЛАР

Ўрта Чирчиқ районидаги 2-«Оҳангарон» совхозининг марказида шинамгина чойхона, сартарошхона ва савдо магазини қуриб ишга туширилди. Совхознинг 1-бўлимида 650 ўқувчига мўлжалланган мактаб биноси тез суръатлар билан қад кўтармоқда.

М. САРИМСОҚОВА.

* * *

Оржоникидзе районидаги «Қибрай» совхозида бадиий ҳаваскорлар тўгараги ташкил этилганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин тўгарак аъзолари жонкуяр бадиий раҳбар А. Фозилов раҳбарлигида катта муваффақиятни қўлга киритишди. Улар район ва область кўрикларида қатнашиб, фахрли ўринни эгаллашга муваффақ бўлишди.

Р. ОЧИЛОВ.

ДЎСТЛАРИМИЗ ҲАМ БАҲРАМАНД БЎЛИШСИН

Бу йил областимизнинг азамат деҳқонлари сабзавот, полиз экинлари ва бошқа ноз-неъматлардан мўл-кўл ҳосил етиштирдилар. Улардан Иттифоқимизнинг узоқ районларида яшаб турган дўстларимиз ҳам баҳраманд бўлишяпти.

Яқинда Донбасс, Урал, Сибирь, Москва, Ленинград ва бошқа шаҳарларга 450 вагон қовун, тарвуз, узум ва бошқа ноз-неъматлар жўнатилди. Шу кунгача ана шундай маҳсулотлар ортилган 9 ярим минг вагон юк Ўрта Осиё темир йўл станцияларидан турли шаҳарларга жўнаб кетди.

А. ПАРИМОВА,

ИККИ ҚАВАТЛИ ОШХОНА

Бўка районидаги Ильич номли колхоз қишлоғида бўлганмисиз? «Оқ олтин»дан йил сайин юқори ҳосил кўтариб, баракали даромад қилаётган ильичликлар қишлоғига бир келинг.

Ҳа, худди шаҳарни эслатадиган қишлоқ марказида йил сайин янги-янги шинам уй-жойлар, маданий-маиший бинолар қад кўтараётганини кўрасиз.

Яқинда бу ерда икки қаватли кўркам бино қуриб ишга туширилди. Унинг иккинчи қавати ошхона, биринчи қаватида эса чойхона. Колхозчилар истаган таомларини истеъмол қилиб, аччиқ чой устида қизғин суҳбат қуришади. Бундан ташқари, колхозда механизаторларга атаб дам олиш уйи ҳам қурилмоқда. Ҳозир бу уй қурилиши тугалланай, деб қолди.

Ш. АБРОЛОВ.

КИЧИК ФЕЛЬЕТОН

ЮЛҒИЧНИНГ БАҲОНАСИ

Иномбой шаҳарда, район ва қишлоқ марказларида ишлашга хуши йўқ. У нуқул колхоз ва совхозларда, четка қишлоқларда жойлашган дорихоналарда ишлашни яхши кўради. Бу албатта яхши хислат. Аммо Иномбойнинг бу «ҳислати» замирида ўзининг шахсий манфаати кўндаланг ётади.

Қуш тилини қуш билади, деганларидек бу «ҳислати»нинг сирларини ҳамкасблари сўраша, айтиб беради:

— Бирламчи, — дейди у. — текширув кам бўлади. Иккиламчи, унча мунча иш қилсанг, биров мушугингни пишт демайди...

Ҳозир Ином Тўрахўжаев «паҳир киши панада» деб Оққўрғон районидаги Султон Сегизбоев номли совхоз территориясига жойлашган дорихонада ишлаяпти. Бу ерда ўзи хон, кўланкаси майдон, ошиғи олчи. Олдига кирган харидордан чой-чақа ундирмай қўйиб юбормайди.

Совхозда юрган узун-қулоқ гапларга қараганда, Иномбой иштаҳа очадиган доридан ҳар куни уч маҳал кап отадиган бўлибди. Шундан бери унинг нафси ҳаккалаб, харидорлар ҳақига хиёнат қилишни авжига чиқарибди. У ана шу балои нафсини таъминлаш таҳликасида дориларнинг турига эмас, одамларнинг турқига қараб устама нарх билан ҳақ олаяпти.

Бунинг учун у одатда бирор баҳона ёки найрангни ишга солади. Фараз қилинг, бир одам Иномбойнинг қўлига рецепт узатди.

— Э аттанг, йўқ эди-ку, — дейди у одамни зимдан кузатиб ва юрагига аста ўт солади, — ўзи ҳам ноёб дори, улуғ ҳаким Ибн Синонинг топган гиёҳларидан ишланган, ғоят зўр дори!

«Йўқ» сўзини эшитган ҳалиги одам «энди қаердан топсам экан?» деган хаёл билан хомуш тортади.

Шунда Иномбой:

— Ўзимга олиб қўйганим бор эди, — дейди чаккасини қашиб, — майли, ҳожатингиз чиқсин.

Бундан ўша одамнинг кўзи мошдек очилиб, миннатдорчилик билдиради. Иномбой бўлса билдирилган «миннатдорчилик» учун ундан бир сўм, ярим сўм ўмариб қолади. Келган киши дорини топганидан, юлғуч эса ўмарганидан хурсанд.

Бир кун 30-мактабнинг хўжалик ишлари бўйича директор муовини Акбар Ҳайитбоев Ином Тўрахўжаев билан иттифоқо учрашиб қолибди. Гапдан-гап чиқиб денг, «ўғлим йиғлоқроқ чиқиб қолди» депти, Ҳайитбоев.

Мудир:

— Мен яқинда янги нав сўрғич олдим, — дейди. Ўзи ҳам ажойиб сўрғич экан. Онаси чақалоқнинг бўйнига осиб қўйиши биланоқ, бола йиғидан таққа тўхтайди.

Шундай қилиб, ёлғон-яшиқ гаплар билан лақиллатиб, унга 11 тийинлик сўрғични йигирма тийиндан пуллайди. Юлғучнинг юрагини қаранг-ки, пенсионер Мунаввар Иброҳимова деган аёлдан 45 тийинлик дори учун 3 сўлковой олади. Бир сўм 63 тийинлик дори учун шу совхоз касалхонасининг ҳамшираси Асалхон Аминжонованинг 3 сўмидан қайтим бермайди.

Хуллас, бунақанги мисолларни Ином Тўрахўжаевнинг «фаолияти» дан кўплаб келтириш мумкин. Шунинг учун бўлса керак, мудир ўртоқдан «ишлар қалай?» деб сўрасангиз, қорнини силаб, «зўр» деб жавоб беради.

Эҳтимол, Бўкадаги хашаматли иморати, тагидаги «патпат» мотоцикли ишининг зўрлигидан бир мисол.

Энди юлғучнинг нафсини тийдирадиган «ноёб» дори керак бўлиб қолди. Лекин, бундай дори у мудирлик қилаётган дорихонадан топилмайди. Уни Оққўрғон районидаги раҳбар ўртоқлар топиб беришади, деб ишонамиз.

Т. МАМАТОВ,
«Мўл ҳосил учун» газетасининг ходими.

ЎЗБЕКИСТОНДА ЭСТОНИЯ АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ

ОНА ШАҲРИМДАМАН

Лехте ИСААК

«Эстония» номли опера ва балет театри хорининг ижрочиси

Ўзбекистонни қуёш мамлакати дейишади. Тошкент эса порлоқ юлдуз. Табиий офат юз берган кезларда кўпгина кишилар қатори мен ҳам, умуман барча оила аъзоларимиз шаҳрингиз, унинг келажаги ҳақида ўйлашдик. Шунинг учун ҳам укам Карл Исаак Тошкент қурилишида қатнашиш учун бу ерга келди. У эстон қурувчилари бунёд этган кварталларда экскаваторчи бўлиб ишлади. Мен Тошкент қурилишида оила аъзоларимиздан бири қатнашганидан жуда ҳам шодман. Энди Тошкент биз учун қадрдон бир гўша бўлиб қолди.

Ўзбекистон «оқ олтин» диёри. Истардимки, бу қадрдон тупроқ ҳамиша зафар қучса, одамларига бахт, шодлик доимо ёр бўлса.

Суратда: бир группа эстониялик меҳмонлар.

Н. Тўраев фотоси.

РАҲМАТ, ДЎСТЛАР

Толо ВЯХКАС

Эстон Телеграф Агентлиги директорининг ўринбосари.

Мен Ўзбекистонга биринчи марта келишим. Ўзбеклар жуда ҳам меҳмондўст бўлар экан. Очиқ чеҳра, меҳри беқиёс ўзбек халқини биз эстонлар севиб қолдик. Энди ўзбек дўстларим борлигидан ҳамиша бағрим бутун бўлади.

Шаҳрингиз ҳам худди кишиларингиз сингари гўзал экан. Зилзиладан кейин ҳеч қанча вақт ўтмай шундай азим шаҳарни бунёдга келтириш мўъжизадир. Бизни серқуёш республикангизга таклиф этганингиз учун раҳмат азиз дўстлар!

ИККИ ШЕЪР

Юхан СЮТИСТЕ

Эстон шоири.

СЕН БИЛАН ҚОЛАМАН

Инғлама жондошим,
Ухла, жондошим.
Барча оғриқларинг қолади ҳозир.
Бошингда кузатиб турибман мен жим,
Бир минут жилмайман,
Ҳозиру-нозир!
Сен яна турасан, шўхлик ва кулгу
Сенга ошно бўлар,
Тарк этмасдан ҳеч.
Кўз ёшинг тийилиб, қоплар соф туйғу,
Иккимиз ўйнаймиз, дилларда севинч.
Ғамгин хаёллардан бўлайлик йироқ,
Ўлим даҳшатлари бўлмасин ошно.
Уруш ваҳма солар қалбларга бироқ,
Йироқ-йироқлардан берар акс садо!
Баҳор шабадаси чорлайди ҳар чоқ,
Баҳор шабадаси эсади тинмай
Далалар кенг бағри бизларга муштоқ,
Шамолдек елармиз иккив пайдар-пай.
Таниш йўлкаларда юрамиз иккив,
Ва узоқ йўлларга йўл олиб фақат.
Сен ишон, биз учун яралган дунё —
Биз учун бағрини кенг очган ҳар вақт.
Уфқда тонг нури чорлар доимо,
Сени уфқларга ўзим бошларман,
Ёнингдан жилмасман,
Жилмасман асло!

СОКИН ОКЕАНДА

Биринчи бор кўряпман сенинг
Сокинлигинг бу дам, океан.
Сен тубсизсан қалбимдай менинг,
Дунё қадар бепоён, улкан,
Қуёш нури ўйнар юзингда,
Кўксинг қоплар нилуранг туман.
Беҳад қудрат сенинг ўзингда,
Лекин сокин турибсан ҳамон.
Хаёлдан ҳам кенгроқ кўринди
Сенинг йироқ-йироқ қирғоғинг.
Учмоқ бўлиб роса уринди —
Қушлар, сокин турган бир чоғинг.
Олти кеча, олти кун сузар,
Пароходлар тўлқинларингда.
Сувларингда қалқиб ўйнар зар,
Тиниқ ҳаво ёлқинларингда.
Бепоён сув жимгина, сокин,
Мудрамоқда океан гўё.
Унинг чексиз қудрати эса
Сув тагида яширин дунё.
Шундай юртга келиб қолдим ман:
Қояларнинг бошида булут.
Қирқ ўрмон — ўтиб бўлмайди,
Асир этди, бўлмагай унут!
Чўққилардан боқдим дунёга,
Юрагимга нақш бўлиб битди.
Гул ҳаётга тўймай боқаман,
Хаёлларим олисга кетди.
Бу чексизлик, гўзалликни ман —
Сенга қиёс қилдим, океан.
Чегара йўқ ўлчашга сани,
Ҳар тарафга сочилган иқбол.
Ҳў, йироқда олов чамани,
Юзларимни эркалар шамол.
Тўлқинларнинг елкасида нур,
Томчилари камалак мисол.
Юрагимда сенинг ташвишинг,
Ҳамда сенинг қувончларинг бор.
Сенинг қудрат ҳаяжонингга
Қойил бўлдим такрору такрор.
Ҳайқиришинг мумкин шиддатли,
Овозинг ҳам турлидир туман.
Агар шиддат билан ташлансанг,
Тун чиқади, бу беҳад ёмон.
Боқишларни сув босар унда,
Гуллаб турган гулгун ҳаётни
Ва далалар қолмагай омон.
Йўқ қилишинг мумкин бир дамда.
Ағдар-тўнтар бўлиб кетади, —
Гулдирасанг агар аламда.
Сенда бўрон қутирган чоғи
Балиқчининг елкани қалқир.
Ким билмайди, сувнинг қучоғи,
Беҳад кучга тўлиқдир ахир!
Майли, жим бўл, биллур томчилар
Сокин бўлса, нурларда балқир.
Сокинлигинг — улканлигингдир,
Ва кенглигинг яхшидан яхши.
Керак бўлса, кучинг кўрамиз,
Сен гўзаллик нақшисан — нақши!
Дам оляпсан осойишта, жим,
Тун жимлигин бузмайсан бу он
Аммо бирдан қутурди шамол,
Ва тўлқинлар югурди ҳар ён.
Балки томчи ораларига
Кириб олиб ҳайқирар бўрон!
Топаманми бағрингда ором?
Балки қулаб йиғлаб ўлтургум?
Фикрим аниқ:
Йўлим бор битта —
Тўлқинларнинг ортидан юргум.

ТЎЛҚИН таржимаси.

В. И. ЛЕНИН ЮБИЛЕЙИ ШАРАФИГА ЭНГ ЯХШИ ОЧЕРК ВА ПУБЛИЦИСТИК МАҚОЛАЛАР УЧУН РЕСПУБЛИКА КОНКУРСИ

Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениеси улуғ доҳиймиз Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги муносабати билан қатор тадбирлар белгилаб иш олиб бормоқда.

Журналистлар союзи, унинг очерк ҳамда публицистика республика секцияси Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига энг яхши очерк ва публицистик мақола учун республика конкурси эълон қилди.

Очерк ва мақола қаҳрамонлари — Ленин ғояларини турмушга ошираётган, улуғ доҳий таълимотига содиқ кишилар бўлиши керак. Булар — Коммунистик партия тарбиялаган бизнинг ажойиб замондошларимиз: саноат ва дала заҳматкашлари, бинокорлар, янгилик яратувчи олимлар, Ватанимизнинг жасур ҳимоячилари, чўлларни забт этувчилар, янги шаҳар бунёдкорлари, ер ости бойликлари разведкачилари, шонли ёшларимиздир. Хуллас, бутун ҳаёти, ақл-идроки, меҳнати, куч ва билимини улуғ Ленин ишига, Коммунистик партия ишига бағишлаган кишилар очерк ва мақолаларда ўзининг тўла ифодасини топмоғи лозим.

Конкурсга 1968 йил октябрдан 1970 йил апрель ойи мобайнида газета ва журналларда босилиб чиқарилган, радио ҳамда телевидениеда эшиттирилган очерк ва публицистик мақолалар қабул қилинади.

Очерк ва мақолалар конкурсга газета ва журнал редакциялари, радио ва телевидение комитети, журналистлар союзи маҳаллий бўлимлари томонидан тавсия этилади.

Конкурсга фақат профессионал журналистларгина эмас, балки хоҳиш билдирган барча кишилар ҳам қатнаша оладилар.

Очерк ғолиблари учун қуйидаги мукофотлар белгиланади:

Битта биринчи мукофот — 200 сўм

Иккита иккинчи мукофот — 100 сўмдан

Учта учинчи мукофот — 50 сўмдан

Олтита рағбатлантирувчи мукофот — Ўзбекистон Журналистлар союзининг фахрий ёрлиғи.

Публицистик мақола ғолиблари учун:

Битта биринчи мукофот — 150 сўм.

Иккита иккинчи мукофот 100 сўмдан

Учта учинчи мукофот — 50 сўмдан

Олтита рағбатлантирувчи мукофот — Ўзбекистон Журналистлар союзининг фахрий ёрлиғи.

Очерк ва мақолалар, конверт устига «Тошкент, Навоий кўчаси 30, Ўзбекистон Журналистлар союзига, «Конкурсга» деб ёзиб юборилсин.

ЎЗБЕКИСТОН ЖУРНАЛИСТЛАР СОЮЗИ.

ҲАРБИЙ БИЛИМЛАР — ОММАГА

Яқинда ҳарбий ватанпарварлик билимлари пропагандаси бўйича ўтказилган область семинарида Чирчиқ шаҳри лекторлари ва пропагандистлари шаънига кўпгина самимий сўзлар айтилди.

Ҳақиқатда ҳам областимиз химиклари шаҳрида ҳарбий билимлар пропагандаси кенг тус олди, унинг шакли ва мазмуни хилма-хил, қизиқарли бўлишига эришилди.

Бу муваффақиятнинг сири аввало шундаки, Чирчиқда ҳарбий ватанпарварлик иши билан шаҳар комсомол комитети, шаҳар «Билим» жамияти ва гражданлар уруши, Улуғ Ватан уруши ветеранлари Совети биргаликда иш олиб боришади. Улар биргалашиб лекция-суҳбатлар, уруш қатнашчилари билан учрашувлар планларини тузиб чиқишади, катта оммавий тадбирларни ҳамкорликда ўтказишади.

Советни истеъфодаги офицер, революция қатнашчиси, 1920 йилдан КПСС аъзоси Юрий Александрович Буховер бошқаради. Унинг совет ватанпарварлиги ҳақидаги лекциялари, Владимир Ильич Ленин тўғрисидаги эсдаликлари шаҳардаги саноат корхоналари ва олий ўқув юртларида катта қизиқиш билан тингланади. Яқинда шаҳар ёшлари Юрий Александровични фахрий комсомол аъзолигига қабул қилдилар.

Истеъфодаги офицерлар А. Бизерь, К. Будрин, запасдаги офицер В. Чёрний, Чирчиқ шаҳрининг биринчи бунёдкорларидан К. Шокиров, кекса ҳарбий врач, гражданлар уруши ва Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси И. Галкин ва бошқалар ҳам тез-тез ҳарбий ватанпарварлик мавзуида лекциялар ўқиб турадилар.

Умумий ҳарбий мажбурият ҳақидаги янги Қонун қабул қилингандан сўнг шаҳарда ҳарбий ватанпарварлик соҳасидаги ишлар айниқса авж олдирилди. Ҳарбий билимларни пропаганда қилишда танкчилар билим юртининг жанговар шон-шуҳрат музейи намуна бўлмоқда. Музейдаги ноёб ҳужжатлар, фотосуратлар ва бошқа экспонатлар совет кишиларининг Улуғ Ватан уруши йилларида кўрсатган оммавий қаҳрамонлиги ҳақида, жанговар анъаналар ҳақида, бепоён Ватанимиздаги барча миллат вакилларининг жанговар дўстлиги ҳақида ҳикоя қилади.

Музейга Чирчиқ шаҳри билан бирга яқин атрофдаги колхоз-совхозлардан ҳамда республикамизнинг бошқа чекка жойларидан келувчи экскурсантларнинг кети узилмайди.

Армияга чақирилувчи ёшлар ўртасида ўтказилаётган «Оғзаки журналлар» яхши самара бермоқда. Яқинда «оғзаки журнал»нинг навбатдаги сони ўтказилди. Унда Улуғ Ватан уруши қатнашчиларининг хатлари ҳақида ҳикоя қилиб берилди. Жангчиларнинг фронтдан ёзган хатларининг асл нусхалари ўқиб берилганда тингловчилар ҳаяжонга тушдилар.

Чирчиқ шаҳридан армияга чақирилувчилар ва ўқувчи-ёшлар орасида собиқ разведкачи аёл А. Короткевич билан қизиқарли учрашувлар бўлмоқда. Босмачиларга қарши курашда 5-Туркистон алоҳида отрядида мардлик намунасини кўрсатган бу разведкачининг ҳикоялари Ўрта Осиёда Совет ҳокимияти учун бўлган кураш дамларига бағишланади.

Яқинда шаҳар бўйича ўтказилган ўқувчилар конференциясига таниқли ёзувчи Михаил Шевердин келди. У ўзининг тарихий-қаҳрамонлик темасидаги романларига материалларни қандай тўплаганлиги, келажак режалари ҳақида ҳикоя қилиб берди.

Шаҳар мактабларида ҳам ҳарбий ватанпарварлик ишлари яхши йўлга қўйилган. Ҳар бир мактабда жанговар шуҳрат бурчаги ташкил этилган. Революция ветеранлари, уруш қатнашчилари болалар билан учрашиб оталаримиз, акаларимиз жасорати ҳақида сўзлаб беришади.

Шаҳарда ҳарбий-ватанпарварлик билимлари кечки халқ университети машғулотлари мунтазам ўтиб турипти. Бунда 300 га яқин тингловчи қатнашиб, ҳарбий билимларини оширмоқда.

Шаҳар комсомол комитети шу кунларда «Билим» жамияти ва ветеранлар Совети билан бирга «Комсомолларнинг жанговар қаҳрамонликлари» темасида бир қатор лекциялар ўтказмоқда.

Ҳозир ҳарбий билимлар тарғиботчилари чақириқ пунктларида совет армияси сафига навбатдаги чақириқ юзасидан катта ишлар қилмоқдалар.

Ж. МЎМИНОВ,
«Билим» жамияти референти.

ТЕЛЕВИЗИОН КОММУТАТОР

Телевизион эшиттиришларни айрибошлаш йил сайин кенгайиб бормоқда. Ҳозир шаҳримизга Москва, Душанба, Олмаота, Фрунзе шаҳарлари телестудиялари эшиттиришлари трансляция қилиняпти.

Телевизион эшиттиришларни айрибошлаш соҳасида яқинда яна бир ажойиб иш қилинди. Телевизион «коммутатор»дан фойдаланишга ўтилди.

Бундай «коммутатор» Ўрта Осиёда ягона бўлиб, Марказий телевидение, Ўзбекистон, Тожикистон, Қозоғистон ва Қирғизистон телевидениеси билан айрибошланадиган программаларни аниқ ва тез амалга ошириш имконини беради.

Тошкент телевизион марказида жорий этилган коммутацион аппарат Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг кабель ва радиореле магистрали бошқармаси мутахассислари томонидан ўрнатилди.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — Кўрсатишлар программаси, 18.00 — Ўзбек диёрининг мелодияси (рус тилида).

Ўзбек тилида: 18.30 — Барҳаёт таълимот (Фридрих Энгельс туғилган кунга бағишланади), 18.45 — Ўзбекистонда эстон адабиёти ва санъати декадаси. Эстония кинематографчилари — студия меҳмони, 19.30 — Бағри тош (Муқимий номли театр спектакли), танаффус вақтида телеянгиликлар, 22.15 — Ёрқин ҳаёт (телепрограмма).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 17.55 — Кўрсатишлар программаси, 18.00 — Дўстлик куйлари, 19.00 — Телеянгиликлар, 19.15 — Концерт.

20.00 дан — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — Мен — гўзаллик ижодкори (телефильм), 20.30 — Шеърият мухлисларига, 20.50 — Ташсельмашчилар янги марралар олдида, 21.10 — Ўн учинчига ўтар кечаси (бадиий фильм).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/XI да Бўрон қуши, 29/XI да Парвона, 30/XI да Ўғирланган умр.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 28/XI да Бағри тош, 29/XI да Ёшликда берган кўнгил, 30/XI да Ўғил уйлантириш.

КИНО

Содиқ солдат Панчо Вилья — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Оскар — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Сафдан ташқари хизматга лойиқ — «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИ «ВИЛЬНЮС» ЛИТВА ЦИРКИ АРТИСТЛАРИ ГАСТРОЛЛАРИНИНГ

СЎНГГИ КУНЛАРИ

Ўргатилган айиқлар аттракциони

Ўргатувчи — И. АНИСИМОВ.

Томошалар кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

1968 йил 12 декабрь кундуз соат 2 да, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг химия фанлари бўйича илмий даражалар бериш илмий совети мажлисида (Студентлар шаҳарчаси, химфак кутубхона зали) химия фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

К. Н. Аҳмедов: «Кам миқдордаги темир хлорид иштирокида феноллар ва уларнинг эфирларини хлорциклоалканлар билан алкиллаш» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ.

Диссертация билан университет кутубхонасида танишиш мумкин (Куйбишев кўчаси, 10-уй).

«УЗКООПСТРОЙМОНТАЖ» ТРЕСТИГА

бош иқтисодчи, бош бухгалтер ўринбосари, қурилиш инженерлари, ғишт ишлаб чиқариш технологияси инженерлари, Андижон ва Фарғона қурилиш-монтаж бошқармасига бош инженерлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Жомий кўчаси, 5 уй (10, 14, 43, 56 автобуслар, 7, 10 троллейбуслар қатнайди). Телефонлар: 4-55-00, 4-27-83.

Ҳамза райпишчеторги коллективи хўл мевалар бўлими бошлиғи Х. Ш. Ҳамидовга отаси

Ҳамидулла ШОКИРОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ФУТБОЛИМИЗ ШУНҚОРИ

ЭРКИН ЎЗИ ВА ДЎСТЛАРИ ҲАҚИДА

Ҳозир Тошкентнинг «Пахтакор» командасида энг кўп ўйнаган футболчи Эркин Абдураимовдир.

Эркин бугунгача севимли командасининг формасини кийиб СССР биринчилиги ўйинларида 213 марта қатнашди. Унинг тўққиз йил бирга бўлган коллективи, ўртоқлари, ёш спортчилар ҳақидаги фикр-мулоҳазаларини билиш ўринлидир.

Эркиндан дўстлари ҳақида сўрайдиган бўлсангиз, ҳеч нарсани яширмай, тўғрисини айтади-қўяди. Биз ҳам шу суҳбат мазмунини айнан келтиришга ҳаракат қиламиз.

(Давоми. Боши газетамизнинг 23 ва 27 ноябрь сонларида).

— Шерикларингиз ҳақида қандай фикрдасиз?

— Уларнинг ҳаммаси командаси учун бор кучини сарфлашга интилувчи меҳнатсевар йигитлар.

— Ҳужумдаги дўстларингизнинг ўйинидан мамнунмисиз? Уларнинг ютуқ, камчиликларини нимада кўрасиз?

— Бу мавсумда кўпроқ Исоқов, Бектошевлар билан биргалашиб ҳаракат қилишга тўғри келди. Ёш ҳужумчи Исоқовдан умидимиз катта. У чаққон ҳаракат қилади, рақиблардан осон ўтиб кетади. Техникаси ҳам яхши. Аммо, Тўлаган ҳамавақт шерикларини тушуниб ўйнамайди. Ўзи ёшликда шундай бўлар экан. Ўзим хусусимда ҳам «индивидуал ўйинчи» деб кўп таъналар эшитганман. Тажриба ортиб бориши билан футболчи коллектив ўйинга тушуниб боради. Тўлаган ҳам кўп ўтмай «индивидуаллик»дан қутилар, деб ўйлайман.

Бу йил орқароқда ўйнай бошлаган Баҳодир Иброҳимов командамизга жуда катта фойда келтирди. Унинг неча марталаб ошириб берган тўплари ҳужумни ниҳоясига етказишда қўл келди. Лекин, Бектошевнинг ўйини бу йил ўзини ҳам, шерикларини ҳам қаноатлантира олмади. Вячеслав нечундир спорт формасини йўқотиб қўймоқда.

— Юнусов, Иноятовлар ҳақидаги мулоҳазаларингиз?

— Равшан шубҳасиз, қобилиятли футболчи. У тезкор, зарби кучли, тўпдан чўчимайди. Бироқ, кўпинча тўпни аниқ узатиб беролмай қолади. Юнусов, назаримда, командада ўз ўрнини ҳали топгани йўқ. У ярим ҳимоядан кўра орқароқда ўйнаса, марказий ҳимоячи вазифасини бажарса кўпроқ нафи тегарди.

Иноятовнинг ўсганлиги ҳаммамизни қувонтиради. Уни кўпроқ хавфли ҳужумчиларга қарши бириктириб қўйилади. Бундай масъулиятли вазифаларни Аҳрор муваффақиятли бажариб келди.

Абдураимов ёш ўйинчилар — Москвадан келган дарвозабон Швиков, Андижон командасидан ўтган ҳимоячи Жиленко, ҳужумчи Котлевлар ҳақида ҳам мамнун бўлиб гапирди.

— Дуруст, ўйинчилар кўнгилдагидек ўйнашаркан, нега команда кўрсатган натижа ёмон?

— «Пахтакор»нинг икки йилдан бери орқага чекинаётганлигининг асосий сабабларидан бири тренерларнинг ўзгартирилаётганлигида, деб ўйлайман. Бизга жуда кўп тренерлар келиб кетяпти. Бунақада коллективни пухта уюштириш, келажакда ундан юксак маҳоратли ўйин кутиш қийин. Янги тренер ҳар бир футболчининг характери, имкониятлари, ўйин даражасини қаердан билади, дейсиз.

Бу ўринда Киев динамочиларини мисол қилиб келтириш ўринли. Команда тренери В. Маслов уларга неча йилдан бери устозлик қилади! СССРда хизмат кўрсатган тренер Александр Келлер биз билан уч йил сурункасига ишлаганда коллективимиз олтинчи ўринга кўтарилган эди.

Тренер ким бўлишидан қатъий назар у коллектив билан узоқ вақт ишласагина, ўйлаган мақсадларига эриша олади.

— Ўзбек футболчилари орасида тренерликка лаёқатли кишиларни топиш мумкинми?

— Мумкин. Мен ўзбек футболчилари орасида командадошим Мақсуд Шариповни тренерликка лаёқатли, деб биламан. У ҳадемай футбол майдонидаги ўйинларини тугатади. Катта тажрибали билим ва техникаси етарли бўлган бу футболчини йигитларимиз жуда ҳурмат қилишади. Мақсуд бир-икки йил тренерлар билан ҳамкорликда ишлашса, келажакда ундан мустақил тарбиячи етишиб чиқади.

— Энди ўзингиз ҳақида. Бу мавсумда жуда кўп тўп урдингиз. Шулардан ўзингизга ёққани, эсингизда қолгани қайсилари бўлди?

— Кировобод ва Боку шаҳарларидаги ўйинларимдан мамнунман.

Динамочилар билан бўлган ўйинни биз қарши ҳужумлар асосига қурдик. Бу ҳужумларни ниҳоясига етказиш менинг зиммамга юкланган эди. Аввал рақиб ҳимоячиси билан дарвозабон ўйнаётган тўпни олиб қўйиб ҳисобни очдим. Икки марта тўпни майдон марказидан олиб кетдим. Яна бир сафар штраф майдонида рақибларни алдаб, мўлжални аниқ олдим. Бокуда эса қанотдан ёриб кириб, Брухтий ва Бобоевларни осонгина алдаб ўтдим. Финтлар менимча ёмон бўлмади. Умуман Бокуда, гарчи ютқазган бўлсак ҳам, мардларча ўйнадик.

— Совет футболчиларидан кимларни намуна қилиб кўрсатса бўлади?

— Менга талантли ҳужумчи Стрельцов, ҳимоячи Шестернев, ярим ҳимоячилар Мунтян, Амбарцумянларнинг ўйини ёқади. Улар юксак техникаси билан ажралиб турадилар. Умуман, техника бўлмаса қайсар тўпни жиловлаш қийин. Ўзи футболчи учун муҳими — техник приёмларни эгаллашдир. Жисмоний тарбия соҳасидаги камчиликларни етказиб олиш мумкин-у, техникадаги қолоқликка барҳам бериш анча қийин. Шунинг учун ёшликдан тўп билан тинимсиз ишлаш, ўйинга мос келадиган машқларни эринмай бажараверишь керак.

Шунинг учун мендан «Қайси ўйинчиларни ёқтирмайсан?» деб сўрашса: «Техникага қарши қўполлик ишлатувчиларни» деб жавоб берардим. Бу ўринда «Заря» ҳимоячиси Шульженко бошқаларга «намуна» бўлади.

С. МУСАЕВ.

(Давоми бор).

1967 йил, Токио. Суратда: Совет олимпиадачилари.

Бу сурат «Пахтакор» командаси Грецияда бўлган вақтда олинган.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232, Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936, Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786, Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811, Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048, Эълонлар бўлими — В38142, Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Р. 16756. ИНДЕКС — 6469. № 1970.